

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor
hotărâri ale Guvernului (*privind organizarea și funcționarea*
Inspectoratului General de Carabinieri)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autor: Ministerul Afacerilor Interne

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În scopul constituirii unui sistem de ordine și securitate publică integrat, interoperabil și compatibil, capabil să asigure servicii publice de calitate pentru protecția persoanei, siguranța societății și statului, prin Legea nr. 219/2018 a fost instituit Inspectoratul General de Carabinieri (*în continuare - IGC*) succesor de drepturi și obligații al Departamentului Trupelor de Carabinieri.

Această lege organică, a avut drept scop transformarea Trupelor de Carabinieri într-o structură a MAI profesionistă cu statut militar, modernă, eficientă și eficientă, capabilă să realizeze serviciul public de calitate în beneficiul comunității și să asigure nivelul înalt de siguranță individuală și colectivă la standardele europene.

Ulterior, în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, prin Hotărârea Guvernului nr. 332/2019 a fost aprobat Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea IGC, prin care a fost stabilită misiunea, funcțiile, domeniile de activitate, atribuțiile, drepturile, precum și modul de organizare și funcționare a IGC.

Pe parcursul implementării cadrului normativ aferent activității IGC, au fost identificate unele disfuncționalități în ceea ce privește componentele de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, delimitarea acestora între Poliție și Carabinieri, dar și pe dimensiunea pazei instituționale, astfel fiind iminentă amendarea cadrului normativ la condițiile existente.

Ca urmare, prin Legea nr. 48/2025 pentru modificarea unor acte normative, au fost operate unele modificări la Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, care vin să îmbunătățească cadrul normativ de reglementare al IGC și ajustarea acestuia la realitățile și necesitățile actuale, înlăturarea neconcordanțelor și vidurilor legislative în raport cu alte acte normative conexe în vederea asigurării caracterului complet și obiectiv de punere în aplicare a actelor normative care reglementează activitatea IGC, fortificarea segmentului de protecție al Carabinierului, precum și a sistemului de formare și perfecționare profesională, consolidarea capacităților sistemului de ordine și securitate publică în vederea asigurării unui răspuns profesionist, eficient și rapid la provocările specifice IGC, dar și îmbunătățirea proceselor demarate de către MAI, în ceea ce privește reglementarea procesului de regionalizare a sistemului de ordine și securitate publică și delimitarea clară a competențelor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, între Carabinieri și Poliție.

Revizuirea Regulamentului de organizare și funcționare al IGC este imperioasă deoarece transformarea Departamentului Trupelor de Carabinieri în IGC nu înseamnă că instituția deja a încheiat modernizarea instituțională și a atins gradul de calitate a

activității instituției pentru efectuarea serviciului public la nivelul așteptărilor societății, ci se impune o abordare complexă, pe termen lung, pentru a atinge scopurile și obiectivele proceselor demarate.

În acest sens, proiectul a fost elaborat din propria inițiativă pentru asigurarea implementării noilor amendamente la Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri și soluționarea deficiențelor normative identificate, inclusiv din perspectiva reglementării procesului de regionalizare a sistemului de ordine și securitate publică, ca parte a cadrului strategic actual al MAI.

Așadar, amendarea Hotărârii Guvernului nr. 332/2019 cu privire la organizarea și funcționarea IGC, va consolida inclusiv capacitatea subdiviziunilor Comandamentului general al IGC în elaborarea și implementarea politicilor de incidență.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Amendarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, a urmărit clarificarea prin normă a anumitor viduri în reglementare, normele care necesită îmbunătățire sau care urmează a fi reglementate în premieră, pentru ajustarea cadrului legal la realitățile și necesitățile actuale.

Cadrul normativ îmbunătățit, prin amendarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri aduce o clarificare referitoare la interoperabilitatea forțelor de ordine, de sprijin și complementare, clarificări care sunt necesare de statuat și în Regulamentul de activitate al IGC prin descrierea mecanismului de participare la misiuni de sprijin operațional reciproc, atunci când este necesară suplimentarea rapidă a efectivelor, potrivit prevederilor planurilor de cooperare.

Or, desfășurarea integrată a misiunilor principale, secundare și de sprijin operațional reciproc, tipul forțelor implicate în acest proces (principiile de cooperare și de sprijin), sistemul de comandă și control, precum și mecanismele operaționale necesare vor fi astfel reglementate și ulterior detaliate în sistemul procedurilor standard de operare comune.

La fel, amendamentele propuse aduc o reglementare clară a formelor de activitate „menținere”, „asigurare” și „restabilire” a ordinii și securității publice, prin ajustarea structurii Inspectoratului General de Carabinieri la necesitățile actuale axate pe realizarea obiectivelor politicilor publice de incidență.

Amendamentele propuse asigură totodată, dezvoltarea transversală a domeniului de ordine și securitate publică ca sistem unitar și coerent, interoperabilitatea, integrarea operațională și compatibilitatea elementelor sale componente (Carabinieri și Poliție). În această ordine de idei, abordarea conform principiului specializării funcționale privește dezvoltarea distinctă specifică a subdiviziunilor cu atribuții de ordine și securitate publică potrivit particularităților rezultate din atribuțiile lor legale.

În context, finalitățile proiectului sunt:

- asigurarea caracterului complet și obiectiv de punere în aplicare a Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratului General de Carabinieri, inclusiv ca urmare a ultimelor modificări operate în cadrul acesteia;

- ajustarea cadrului normativ aferent activității Carabinierilor, în vederea continuării procesului de reformare și dezvoltare instituțională;
- instituirea companiilor mobile de intervenție, în măsura în care acestea să răspundă necesităților de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice pe întreg teritoriu al țării;
- carabinierii în context, prin concepția de dezvoltare a componentelor mobile de intervenție, vor fi capabili să intervină prompt pe teritoriul național și, în funcție de situație, să realizeze manevre rapide, concentrări de efective și mijloace pentru îndeplinirea de misiuni simultane în locuri diferite;
- descrierea expresă a atribuțiilor pe domeniile de activitate proprii, în calitate de forță principală;
- descrierea expresă a atribuțiilor pe domeniile de interes comun, în calitate de forță de sprijin;
- înlăturarea, de principiu, a deficiențelor ce vizează anumite suprapuneri și paralelisme: Poliția trebuie să dețină competența exclusivă pentru menținerea ordinii publice, iar IGC va avea competență exclusivă, la nivel național, privind asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, cu specificările de rigoare la ambele structuri, privitor la sprijinul reciproc;
- în domeniul prevenirii și descoperirii infracțiunilor și contravențiilor IGC i-au fost stabilite noi competențe privind prevenirea și constatarea contravențiilor și sancțiunilor, paza și protecția transporturilor speciale, prevenirea și combaterea terorismului;
- în domeniul asigurării regimului stării de urgență, de asediu și de război, au fost statuate expres atribuții privind situațiile de urgență pe timpul stării de normalitate, la fel situațiile de asediu și de război;
- îmbunătățirea organizatorică la nivel central, operațional și tactic, prin consolidarea capacităților unor unități organizaționale precum tehnologii informaționale; managementul proiectelor, analiza riscurilor și suplinirea funcțiilor necesare companiilor mobil-operative instituite;
- în domeniul formării profesionale a carabinierilor, regândirea structurii organizatorice a actualului Centrul de instrucție al IGC, dar și ajustarea denumirii acestuia în Centrul de pregătire și perfecționare a carabinierilor în corespundere cu prevederile Legii nr. 219/2018 ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 48/2025, fapt ce va contribui la consolidarea capacităților instituționale pe domeniul formării profesionale, cât și la îndeplinirea obligațiilor asumate de către IGC al MAI pe plan internațional, odată cu accederea în calitate de membru cu drepturi depline la FIEP și EUROGENDOR, în ceea ce privește pregătirea și perfecționarea personalului de carabinieri, inclusiv pentru capacitatea și capabilitatea angajaților de a participa la operații și misiuni internaționale, atât individual dar și în special în componența diferitor contingente, acționând potrivit standardelor și procedurilor operaționale comunitare;
- instituirea Punctului național de contact privind competițiile sportive, în contextul elaborării de către Ministerului Afacerilor Interne a proiectului de lege cu privire la organizarea și desfășurarea unor evenimente publice, în vederea ralierei la cerințele acquis-ului Uniunii Europene;

- modificarea denumirilor subdiviziunilor Direcției ceremonial militar, Dispeceratului operațional și Direcției medicale în Centrul de cultură militară, Centrul operațional de coordonare și Centrul medical, fapt ce va permite îmbunătățirea organizatorică la nivel central a acestor subdiviziuni, cu specificarea clară a atribuțiilor. În context, se relevă faptul că, reorganizarea acestor subdiviziuni, dar și reconfigurarea lor la categoria subdiviziunilor subordonate ale IGC este imperioasă din perspectiva eficientizării activității acestora, pe de o parte, iar pe de altă parte, redenumirea va permite menținerea drepturilor salariale ale conducătorilor acestor subdiviziuni, în sensul neadmiterii creșterii nejustificate a componentelor salariale reieșind din faptul că, atribuirea la subdiviziunile subordonate ale IGC și menținerea statutului de direcții ar presupune o creștere esențială a salariului pentru conducători (motiv pentru care se propune redenumirea din direcții în Centre, fapt ce nu va genera creșteri salariale și respectiv, nu va exista un impact financiar);

- reducerea funcției de audit intern și, propriu-zis a Serviciului audit intern și instituirea unei funcții de audit intern în cadrul aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne, dat fiind faptul că, misiunile de audit intern vor fi realizate de către subdiviziunea specializată (dedicată) a Ministerului Afacerilor Interne – Direcția audit intern. Or, în prezent, menținerea unei singure unități de audit intern nu este justificată, prin prisma faptului că, în timp, existența unei singure funcții publice s-a dovedit a fi inefficientă, inclusiv sub aspectul gestionării proceselor subsecvente funcției publice (imposibilitatea instituirii unei comisii de concurs sau de disciplină compuse din militari pentru o singură funcție publică de auditor intern, necesitatea exercitării unor activități proprii funcțiilor publice cum ar fi procesul de evaluarea a performanțelor profesionale, etc.).

Mai mult ca atât, potrivit Criteriilor de dimensionare a subdiviziunilor de audit intern din cadrul ministerelor și autorităților administrative din subordinea acestora prevăd expres faptul că: *„Dacă numărul unităților de personal ale subdiviziunii de audit intern din cadrul autorității administrative din subordine este mai mic de trei, funcția de audit intern se consolidează la nivelul aparatului central al ministerului prin transferul unităților de personal”*.

În acest sens, în proiect s-a propus reducerea efectivului-limită al Inspectoratului General de Carabinieri cu o unitate și, corespunzător, majorarea efectivului-limită al aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne.

Procesul respectiv va permite adaptarea la noile necesități prin comasări sau schimbarea subordonării; înființarea de structuri cu funcționalități noi, extinderea atribuțiilor structurilor existente și eficientizarea activităților subscrise carabinierilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Structura organizatorică a IGC din anul 2019, aprobată prin Hotărârile Guvernului nr. 332/2019, a îndeplinit doar parțial următoarele condiții: să corespundă scopului și obiectivelor generale ale instituției; să fie flexibilă și să cuprindă număr redus de niveluri de conducere; să asigure definirea funcțiilor și legăturilor dintre funcții; să fie adaptabilă la noile obiective ale IGC; să fie economică, respectiv să necesite cheltuieli reduse de personal și gestiune.

În fapt, o parte dintre problemele privind structura organizatorică au provenit din faptul că nu a fost folosită analiza posturilor, rigorile standardului ocupațional, nu a fost stabilită încărcătura individuală de sarcini.

Există structuri formate dintr-o singură sau 2 funcții și posturi de conducere fără pondere ierarhică (șefi fără subordonați). *Dorința de a plăti mai bine personalul nu justifică soluția respectivă*, deoarece generează excesul de conducători, iar în absența titularului, atribuțiile nu pot fi realizate.

În Hotărârea Guvernului nr. 332/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Carabinieri nu sunt clarificate suficient aspectele de organizare și funcționare a subdiviziunilor acestuia, pentru claritate, eliminarea paralelismelor, evitarea diluării responsabilității generale, a ambiguităților și stabilirea neechivocă a relațiilor dintre subdiviziuni.

Or, reglementările noi propuse în proiect oferă claritate și eficiență în funcționalitate, fiind astfel implementate prevederile cadrului normativ îmbunătățit prin amendarea Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri.

Obiective urmărite. Îmbunătățirea organizatorică la nivel central, operațional și tactic, **va permite:**

- consolidarea capacității de îndeplinire a atribuțiilor de către Serviciul tehnologii informaționale al IGC (*în continuare – STI al IGC*), prin regândirea structurii;

- dimensionarea adecvată și consolidarea capacităților unităților organizaționale ale Comandamentului General (*în continuare - CG*) de analiză a riscurilor;

- dimensionarea adecvată și consolidarea capacităților unităților organizaționale ale CG de management al proiectelor;

- dimensionarea adecvată și consolidarea capacităților unităților organizaționale ale CG de management financiar și logistic;

- corespondența pe verticală a structurilor din CG cu Direcțiile Regionale de Carabinieri (*în continuare - DRC*);

- dimensionarea adecvată a anumitor structuri de la CG și DRC, care nu acoperă corespunzător atribuțiile instituției (prevenire, antiterorism, contraterorism, transporturi speciale etc.);

- utilizarea eficace a resurselor; stabilirea zonelor de competență teritorială; descentralizarea de competențe; degrevarea comandanților unităților operative de sarcini administrative;

- prin instituirea companiilor mobile de intervenție, DRC „Nord”, „Centru” și „Sud” vor fi întărite cu subunități fixe și mobile, care să permită acoperirea zonelor de competență.

Prin proiectul înaintat, se propune excluderea „unității cu funcție publică”, care a fost instituită din perspectiva Serviciului audit intern.

Actualmente, conform Hotărârii Guvernului nr. 655/2023 pentru aprobarea Criteriilor de dimensionare a subdiviziunilor de audit intern în cadrul ministerelor și al autorităților administrative subordonate acestora, păstrarea serviciului de audit intern este posibilă doar în cazul instituirii a trei posturi de auditori interni.

Astfel, reieșind din specificul activității IGC în raport cu efectivul-limită al Inspectoratului, această funcție se consideră judicios a fi optimizată, iar activitățile

specifice de auditare, urmează a fi realizate cu concursul subdiviziunii competente din cadrul MAI.

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, IGC, în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii și securității publice, al protecției drepturilor și libertăților legitime ale persoanei și comunității, execută, la solicitarea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în baza planurilor de cooperare, misiuni de asigurare și restabilire a ordinii publice în punctele de trecere a frontierei de stat.

De asemenea, potrivit art. 5 alin. (10) din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, Poliția de Frontieră desfășoară activități pentru asigurarea securității frontaliere, în baza acordurilor de cooperare, ceea ce permite realizarea în cooperare cu angajații Inspectoratului General de Carabinieri a misiunilor pentru asigurarea regimului punctelor de trecere și regimul zonei de frontieră.

Supletiv, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) din Legea menționată supra, regimul zonei de frontieră se instituie în zona de frontieră (*teritoriu cu lățimea de 10 km de la frontiera de stat către interior, de-a lungul frontierei de stat*) în scopul asigurării securității frontaliere și menținerii ordinii de drept.

Având în vedere că, în conformitate cu prevederile art. 8 în Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, IGC își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova, misiunile de asigurare și restabilire a ordinii și securității publice menținere, sunt exercitate inclusiv și în zona de frontieră, fapt ce impune o reglementare prin prezentul proiect.

Potrivit modificărilor în Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, a fost stabilită structura IGC după cum urmează:

- a) Comandamentul General;
- b) direcțiile regionale, inclusiv unitățile militare din subordine;
- c) subdiviziunile specializate.

Astfel, a fost asigurată o claritate esențială în structura organizatorică a IGC, fără a fi înființate alte structuri noi.

Raționamentul propus, derivă din faptul că, actualmente în subordinea IGC își desfășoară activitatea Direcțiile regionale „Centru”, „Nord” și „Sud” cu statut de personalitate juridică și dispun de conturi trezoreriale.

Unitățile militare sunt subdiviziuni operaționale din componența direcțiilor regionale, cu structură organizatorică constituită pe principii militare, formate din subunități (grupuri, plutoane, companii sau batalioane), care îndeplinesc sarcinile și misiunile specifice, pentru realizarea atribuțiilor ce revin Inspectoratului, corespunzător zonei de responsabilitate a subdiviziunii de carabinieri din care face parte.

Astfel, unitățile sunt dislocate, după cum urmează:

- a) unitatea militară 1003 se află în subordinea Direcției regionale „Nord”;
- b) unitățile militare 1001 și 1002 sunt subordonate Direcției regionale „Centru”;
- c) unitatea militară 1045 este subordonată Direcției regionale „Sud”.

Reieșind din prerogativele statului, în contextul în care se impune asigurarea

reacționării eficiente și prompte la solicitările cetățenilor, iar timpul de reacție să fie redus până la maxim 15 minute, în funcție de așezarea geografică a structurilor subordonate Direcțiilor regionale ale IGC, urmează a fi înființate 5 companii mobile de intervenție, care vor asigura acoperirea regională pentru zonele Căușeni, Cahul, Ungheni, Orhei și Edineț.

Pe cale de urmat, aceste companii mobile de intervenție, vor fi instituite la nivelul unităților militare, fără a opera modificări în statul de personal și fără cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

Totodată, prin proiect se propune reglementarea activității Centrului de pregătire și perfecționare a carabinierilor, în calitate de subdiviziune specializată a IGC și reprezintă entitatea responsabilă de formarea profesională a carabinierilor în domeniul militar.

De menționat că, această subdiviziune **nu necesită a fi înființată**, întrucât entitatea își desfășoară activitatea la moment, în calitate de structură de profil subordonată IGC, cu competență teritorială generală, fără personalitate juridică denumit Centrul de instrucție (UM 1006) prin Hotărârea Guvernului nr. 332/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Carabinieri.

În acest sens, prin amendarea respectivă, se urmărește doar uniformizarea cadrului normativ relevant domeniului, redenumind entitatea existentă deja, accentuând astfel atribuțiile specifice de formare continuă a carabinierilor, aliniindu-se la standardele internaționale și comunitare, dar și la prevederile art. 18 și 19 din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, care statuează că formarea profesională inițială și continuă a carabinierilor se realizează în cadrul Centrului de pregătire și perfecționare a carabinierilor.

În acest context, Centrul de instrucție (u.m.1006) existent, se propune a fi redenumit în „Centrul de pregătire și perfecționare a carabinierilor”, având același statut și componență numerică, fiind subdiviziune specializată subordonată cu competență teritorială generală.

Centrul de instrucție de facto este u/m1006, instituită și aprobată prin Decretul președintelui și este o subdiviziune subordonată Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, constituită pe principii militare, care asigură formarea profesională a carabinierilor, dezvoltarea carierei și recalificarea resurselor umane.

Astfel, Centrul de instrucție (u.m.1006), conform actelor normative în domeniul mobilizării și planurilor de mobilizare are un rol important în acest domeniu (*informația respectivă este clasificată*), respectiv, din raționamentele descrise se consideră necesar a avea o reglementare specifică în Regulamentul de organizare și funcționare a IGC și derivă din importanța subdiviziunii în raport cu celelalte structuri subordonate, prin excluderea rațiunilor de unitate militară (u.m. 1006).

Mai mult, această inițiativă derivă din necesitatea ajustării segmentului de formare profesională a carabinierilor la standardele UE, și bunele practici a comunităților europene.

Inspectoratul General de Carabinieri a devenit membru la FIEP (International Association of Gendarmerie and Police Corps with Military Statute), care este în calitate de observator la EUROGENDFOR (European Gendarmerie Force), totodată,

realizează obiectivul strategic de participare în misiuni internaționale, reprezentând Republica Moldova la nivel internațional.

Astfel, reieșind din statutul dual și atribuțiile funcționale specifice, formarea profesională a carabinierilor este un domeniu cu particularități distincte și necesită o pregătire specială.

În acest sens, statutul subdiviziunii specializate de pregătire și perfecționare a carabinierilor este un obiectiv strategic al Inspectoratului General de Carabinieri.

Totodată, la momentul actual, în cadrul structurii IGC este instituită subdiviziunea Dispeceratul operațional, subdiviziune ce se propune a fi reorganizată în Centrul de coordonare operațională, astfel, încât această structură să corespundă pe verticală și pe orizontală (ca atribuții, competențe dar și denumire) cu subdiviziunile instituite la nivel central responsabile de coordonarea operațională.

În această ordine de idei, se relevă faptul că de la nivelul MAI, domeniul de coordonare operațională este gestionat de Inspectoratul de Management Operațional, autoritate administrativă din subordinea MAI în cadrul căreia se regăsește subdiviziuni corespondente, dar și la nivelul celorlalte Inspectorate Generale din subordinea MAI, în care sunt instituite structuri similare de coordonare operațională (direcții, secții, servicii de coordonare operațională).

Cu referire la dispecerat:

Scopul reorganizării acestei subdiviziuni este asigurarea aplicării politicilor în domeniul managementului operațional, coordonarea interinstituțională și monitorizarea situației operative la nivelul IGC, precum și interoperabilitatea forțelor MAI.

În context, reorganizarea subdiviziunii și eficientizarea acesteia, dar și ajustarea denumirii rezulta din prevederile:

Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 80/2017 – Regulamentul privind interoperabilitatea componentelor managementului operațional;

Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 16/2018 – Instrucțiune privind capacitatea de reacție a subdiviziunilor MAI;

Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 396/2019 – Consolidarea activității de analiză a informațiilor și evaluare a riscurilor.

În altă ordine de idei, ținându-se cont de faptul că Republica Moldova se află în deplin proces de armonizare a legislației naționale cu Acquis-ul Uniunii Europene (UE), în special la Decizia Consiliului UE nr. 2002/348/JAI din 25 aprilie 2002 privind siguranța la meciurile de fotbal de anvergură internațională, prin care impune statele membre să creeze sau desemneze un punct național de informare fotbalistică cu caracter polițienesc, în cadrul IGC, ca componentă a Direcției management operațional este desemnat Punctul național de contact privind competițiile sportive.

De asemenea, prin Legea nr. 48/2025 pentru modificarea unor acte normative, pe lângă modificările operate la Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, a fost ajustat și articolul 25 alineatul (2) litera i) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și articolele 31 și 35 din Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor, în privința aspectului de numire în funcție a Comandantului general al IGC prin decretul Președintelui Republicii Moldova, la propunerea Guvernului.

Se menționează că legislația Republicii Moldova anterior a cunoscut

reglementări privind conducerea duală a componentelor Forțelor Armate (Armata Națională și Trupele de Carabinieri), conform cărora Ministrul Apărării este numit împreună cu cabinetul de miniștri, iar Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale – de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Guvernului.

Prin urmare, proiectul prevede modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 941/2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, ce vizează competența Președintelui Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate de numire și destituirea din funcție a Comandantului general al Inspectoratului General de Carabinieri, ținând cont de statutul militar pe care îl are personalul Inspectoratului General de Carabinieri.

În aceeași ordine de idei, reieșind din structura IGC, reglementată prin Legea nr. 48/2025 pentru modificarea unor acte normative se propune modificarea anexei nr. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 266/2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale anume, la poziția „Ministerul Afacerilor Interne”, subpoziția „Inspectoratul General de Carabinieri”, substituirea textului „Direcții regionale/Structuri subordonate cu competență teritorială generală” din coloana a 3-a, cu textul „Direcții regionale/Subdiviziuni specializate, cu competență teritorială generală”.

Totodată, în virtutea amendamentelor înaintate, reieșind din faptul că, prin proiectul se prevede reducerea funcției de auditor și transferarea acestora în cadrul Direcției audit intern a MAI, a generat după sine necesitatea amendării pct. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 778/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia și pct. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 693/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne.

Suplimentar, în contextul optimizărilor care vor avea loc în cadrul IGC, se urmărește trecerea a 83 de funcții de conducere (comandanți de plutoane) la funcții de execuție fără a avea impact asupra salarizării acestora. Astfel, în procesul de reorganizare a Inspectoratului General de Carabinieri se prezumă eventualitatea disponibilizării personalului, în cazul imposibilității transferului acestuia, fapt ce impune o clarificare normativă în acest sens, aceasta fiind conform cadrului normativ în domeniul muncii.

Proiectul a fost elaborat în vederea aducerii în concordanță cu prevederile Legii nr. 48/2025 pentru modificarea unor acte normative prin care au fost operate modificări la Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri.

Astfel, reieșind din faptul că, proiectul vine să elimine unele contradicții între actele normative, în temeiul art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Hotărârea de Guvern aprobată, urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea selectată pentru proiectul de act normativ a fost considerată cea mai viabilă datorită faptului că oferă o soluție integrată, coerentă și eficientă pentru

procesul decizional al IGC, abordând atât aspectele de gestionare organizațională, de management, atribuții, cât și cele de resurse umane. Această opțiune asigură continuitatea activității IGC, respectă cerințele legale și contribuie la îmbunătățirea semnificativă a calității și eficienței realizării atribuțiilor de serviciu în folosul comunității, statului, ordinii și securității publice.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prin îmbunătățirea cadrului normativ de reglementare al Inspectoratului General de Carabinieri și ajustarea acestuia la realitățile și necesitățile actuale, înlăturarea neconcordanțelor și vidurilor legislative în raport cu alte acte normative conexe în vederea asigurării caracterului complet și obiectiv de punere în aplicare a Legii nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, proiectul va contribui la consolidarea capacităților sistemului de ordine și securitate publică în vederea asigurării unui răspuns profesionist, eficient și rapid la provocările specifice Inspectoratului General de Carabinieri, colaborarea și sprijinul reciproc cu alte subdiviziuni ale MAI pe componentele de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice.

4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

La etapa actuală efectivul numeric al IGC constituie 1187 unități de personal, dintre care un o unitate de funcționar public de execuție (auditor intern superior) și 1186 militari prin contract.

Organizațional 91 unități de personal, inclusiv funcționarul public sunt în componența Comandamentului general al IGC și 1096 unități se regăsesc în subdiviziuni deconcentrate. În contextul formării statului de organizare în anul 2019 cu excluderea funcțiilor de militar în termen, efectivul de conducere constituie în prezent 348 unități de personal, iar cel de execuție 839 unități.

Urmare a operării modificărilor în organigrama autorității, prin prisma prezentului proiect se planifică majorarea efectivului Comandamentului general cu 7 unități de personal, care vin să consolideze palierele de analiza de risc, IT, accesare de fonduri europene, implementare a proiectelor finanțate din surse externe și management financiar, în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la UE.

Costurile în acest sens constituie circa 1 816,1 mii lei anual. Acestea vor fi acoperite prin optimizarea a 83 funcții de conducere, cu instituirea funcțiilor de execuție. Astfel impact la compartimentul de retribuire a muncii nu va fi înregistrat.

Suplimentar, analiza efectuată nu înregistrează riscuri de costuri în contextul reorganizării, în speță în ceea ce privește posibilitatea achitării compensațiilor pentru concediile de odihnă nefolosite în caz de concediere în legătura cu reducerea statelor de personal, întrucât numărul mediu de zile de concediu neutilizat înregistrat per angajat IGC constituie 12 zile, cu un cost de $(6185,6 \text{ lei/angajat} \times 83 \text{ funcții}/1000 = 513,4 \text{ mii lei})$. Totodată, termenul de completare a acestor funcții este de 2 luni, cu o economie generată de 2 490,0 mii lei $(15\,000,0 \text{ lei salariu lunar/angajat} \times 2 \text{ luni} \times 83 \text{ funcții}/1000 = 2\,490,0 \text{ mii lei})$.

În această ordine de idei, operând cu funcțiile vacante la etapa actuală, numărul de angajați care pot opta pentru refuzul de ocupare a altei funcții va fi minimizat, iar în cazul înregistrării unor astfel de situații, nu se vor genera costuri suplimentare.

Pentru extinderea companiilor mobile de intervenție, sunt necesare 3 sedii în cadrul mun. Edineț, Orhei și Ungheni, care au fost identificate, cu locațiune cu titlu gratuit, iar întreținerea acestora va constitui circa 1 500,0 mii lei anual, care vor fi acoperite din surse bugetare proprii, întrucât redislocarea efectivului va optimiza cheltuielile pentru sediile actuale. Companiile mobile de intervenție Cahul și Căușeni vor fi amplasate în sediile actuale, cu aplicarea măsurilor de reorganizare a companiilor actuale ce se reflectă doar la partea de competență și efectiv numeric, fără a genera costuri suplimentare.

Pe cale de consecință, la etapa inițială, implementarea proiectului nu implică cheltuieli adiționale sau alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, ținându-se cont de faptul că alte sarcini și atribuții decât cele reglementate la moment nu se impun și nu se modifică în esență structura și efectivul-limită al Inspectoratului General de Carabinieri.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Din perspectiva atribuțiilor carabinierului pe timp de pace și pe timpul declarării stării de asediu sau a stării de război, proiectul va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor, va asigura un răspuns mai prompt și eficient la diverse situații specifice care pot afecta atât statul, cât și companiile private.

Acest lucru este esențial pentru menținerea ordinii publice și asigurarea siguranței cetățeanului, în cazul anumitor situații critice care necesită intervenție rapidă. O capacitate de răspuns îmbunătățită va contribui la minimizarea pierderilor materiale și umane, asigurând continuitatea operațiunilor și protejând investițiile private, ceea ce influențează în mod direct mediul de afaceri.

O comunitate mai sigură și mai bine pregătită pentru a răspunde la situațiile specifice și de criză este atractivă pentru investiții și dezvoltare economică, ceea ce va avea un efect pozitiv pe termen lung asupra sectorului privat.

4.4 Impactul social

Proiectul va îmbunătăți considerabil calitatea vieții cetățenilor prin o mai bună gestionare a situațiilor specifice și de criză.

Totodată, proiectul va îmbunătăți calitatea acțiunilor de asigurare, menținere și restabilire a ordinii și securității publice în timpul evenimentelor publice, delimitându-se clar competențele carabinierilor și Poliției, fapt care reduce nivelul de stres și anxietate al populației, oferindu-le oamenilor siguranța și încrederea că beneficiază de ajutor rapid și eficient. Aceasta va crea un sentiment sigur și stabil în comunitate, contribuind la o viață mai liniștită și mai satisfăcătoare pentru cetățeni.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5 Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6 Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe portalul consultativ: www.particip.gov.md, inclusiv pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), în directoriul „Transparență”, compartimentul „Consultări publice”, secțiunea „Inițierea elaborării actelor normative” și este disponibil la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-privind-modificarea-hotararii-guvernului-nr-3322019-cu-privire-la-organizarea-si-functionarea-inspectoratului-general-de-carabinieri/14205 Concomitent, proiectul a fost supus consultărilor publice, la același link. Căreva propuneri nu au parvenit.
7. Concluziile expertizelor
În conformitate cu prevederile art. 35 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice. Potrivit concluziilor formulate în Raportul de expertiză anticorupție EHG25/10681 din 25.06.2025, Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne și are drept scop asigurarea implementării noilor amendamente la Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri și soluționarea deficiențelor normative identificate, inclusiv din perspectiva reglementării procesului de regionalizare a sistemului de ordine și securitate publică, ca parte a cadrului strategic actual al MAI. Prin proiect se propune modificarea Hotărârii Guvernului nr.332/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Carabinieri, Hotărârii Guvernului nr.941/2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, Hotărârii Guvernului nr.266/2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale, Hotărârii Guvernului nr. 778/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia și Hotărârii Guvernului nr. 693/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne. Proiectul promovează interesul Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne privind perfecționarea cadrului normativ, pentru a asigura o executare eficientă a sarcinilor atribuite, ceea ce este conform interesului public. Potrivit expertizei juridice nr. 01/1-6585 din 07.07.2025, Conform notei de fundamentare se constată faptul că prin Legea nr. 48/2025 pentru modificarea unor

acte normative, au fost operate unele modificări la Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, care vin să îmbunătățească cadrul normativ de reglementare al Inspectoratului General de Carabinieri (IGC), fortificarea segmentului de protecție al Carabinierului, precum și a sistemului de formare și perfecționare profesională, consolidarea capacităților sistemului de ordine și securitate publică în vederea asigurării unui răspuns profesionist la provocările specifice ale IGC, îmbunătățirea proceselor demarate în ceea ce privește reglementarea procesului de regionalizare a sistemului de ordine și securitate publică și delimitarea clară a competențelor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, între Carabinieri și Poliție.

De asemenea, prin Legea nr. 48/2025 a fost ajustat art. 25 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională și art. 31 și 35 din Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor, în vederea numirii în funcție a Comandantului general al IGC prin decretul Președintelui Republicii Moldova, la propunerea Guvernului.

Pentru asigurarea implementării noilor modificări legislative, se impune amendarea Hotărârii Guvernului nr. 332/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Carabinieri, Hotărârea Guvernului nr. 941/2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, Hotărârea Guvernului nr. 266/2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale și Hotărârea Guvernului nr. 693/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne.

Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării proiectului actului normativ și cerințele care au impus intervenția normativă.

Referitor la textul propriu-zis al proiectului, la definitivarea acestuia se vor lua în considerare următoarele obiecții și recomandări: La clauza de adoptare, referințele la dispozițiile finale ale unui act normativ, prin care o autoritate publică se obligă să amendeze actele sale în conformitate cu noile reglementări nu constituie temei legal de adoptare a actului normativ. În context, referința la art. IV alin. (2) lit. b) din Legea nr. 48/2025 pentru modificarea unor acte normative urmează a fi exclusă.

În conformitate cu art. 102 din Constituție, art. 37 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, art. 14 din Legea nr. 100/2017, actele normative ale Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și celor ce decurg din Legea cu privire la Guvern, precum și pentru organizarea executării legilor. Astfel, în clauza de adoptare, se indică temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv, norma concretă din lege care indică expres competența Guvernului de a adopta actul în cauză.

La Hotărârea Guvernului nr. 332/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Carabinieri:

La sbp. 1.3.5.1.4 completarea pct. 8 sbp. 1) lit. e) nu este susținută de careva argumentări ce ar justifica intenția intervenției autorului, în contextul în care actuala redacție a pct. 8 sbp. 1) lit. e) din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 332/2019 este conformă art. 22 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 219/2018 care prevede

că, în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii și securității publice, al protecției drepturilor și libertăților legitime ale persoanei și comunității, Inspectoratul General de Carabinieri execută, la solicitarea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în baza planurilor de cooperare, misiuni de asigurare și restabilire a ordinii publice în punctele de trecere a frontierei de stat.

Având în vedere dispozițiile art. 15 alin. (7) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, conform căruia directorul autorității administrative din subordinea ministerului este asistat de unul sau de mai mulți adjuncți, *numărul cărora se stabilește de Guvern*, la propunerea ministrului, la sbp. 1.3.8 se recomandă indicarea numărului adjuncților Comandatului general.

Modificările anexelor nr. 1 și nr. 2 se vor comasa și dispoziția de modificare se va reda cu următorul cuprins: „1.4. Anexele nr. 1 și nr. 2 vor avea următorul cuprins:” urmată de cuprinsul anexelor luat între ghilimele.

La pct. 7, data intrării în vigoare se va modifica reieșind din prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilesc intrarea în vigoare a actelor normative peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

Prin urmare, toate obiecțiile și recomandările formulate în avizul de expertiză juridică au fost acceptate, fiind operate modificările de rigoare conform obiecțiilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prevederile prezentului proiect se încadrează în cadrul normativ în vigoare și urmare aprobării proiectului, urmează a fi operate modificări și aducerea în concordanță a actelor normative subsecvente proiectului propus.

Proiectul a fost elaborat în vederea aducerii în concordanță cu prevederile Legii nr. 48/2025 pentru modificarea unor acte normative prin care au fost operate modificări la Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri.

Astfel, reieșind din faptul că, proiectul vine să elimine unele contradicții între actele normative, în temeiul art. 56 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, Hotărârea de Guvern aprobată, urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea prezentului proiect va genera integrarea actului normativ referitor la Inspectoratul General de Carabinieri în cadrul normativ existent și va implica actualizarea reglementărilor interne, monitorizarea implementării și comunicarea eficientă a modificărilor. Acest proces va contribui la asigurarea unei aplicări eficiente și conforme a noilor reglementări, îmbunătățind astfel calitatea și eficiența activității Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne.

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN